

O tomirengay i fidac a kaying

Mapangangan to o “Wi-na-s” hananay no Taywan kona nito’eto’an a sasing. To hatiniay i, o “Kam-lo-cuy” han no Payrang a pangangan cingra. Nai laloma’ay no tata’angay a fidac koni limecedan a masadak. Samadah sa mateli ko kamay ningra i kawanan ato kawili no fidac; Makakiwaci ko wa’ay a tomireng cingra. Ira ho ko tolo mimingay a cekiw i tatihi no saripa’ ningra. Mica’a koni limecedan a minengneng, mato paka’araway to tedil no dadaya, malasaka ma’araw no mita ko nika fangcal no faloco’ nira.

Yo kaemang ho ci “Hwan-tu-soy”, maolah tayra minengneng to pito’eto’ no sayfo nira to samiyay. Na o karetengay a kilang, nika masadasadak o kafong, o fongoh, o tatirengan, ci ca’edong, o kamay, o wa’ay, o ’anengan ato pising. Ano mato’as to, mangalay a malamito’eto’ay a sayfu saan ko nisafaloco’ an ni “Hwan-tu-soy”. Sa’icel saan cingra micodad, ta tayra i Dipong a minanam to kicic. Makikaka ni Hwan-tu-soy ko taneng ato ‘icel no kapokapot a mito’eto’. A matiyatiya, nika sarocod sa ko foloco’ nira to romi’ami’ad tangasa sa to dadaya i katayalan no sikusya a mito’eto’. “Safolafola sa kiso!” han no cafay ningra a matawa cingraan, caay pimecid ci Hwan-tu-soy to sowal nora cafay. I 1921 a mihecaan, itira i “Ti-ko pa’arawan”, nawhani o nisanga’an ningra toya “kam-lo-cuy”, so’elin maala ni Hwan-tu-soy ko satata’akay kaolah. Nikawrira awaay ko lemed, i 1958 a mihecaan, samatiya han o lakaw a mifalah i syataw no Tayciw. Caay ka hati:ra aca, nawhan mawacay, pakadit han no tao to kohetingay koya sassing. Ay! Tada kasemeran to no faloco’

Malemed aca ira ci “Hwan-hon-piyaw” a ising mana’ang nira i ’ariri. Ira ho ko cifenekay no Dipong ci “Sen-con-i.” misa’imer mipadang mitawasi mikorac to tatirengan noya limecedan. Orasaka manga’ay haca a manengneng ko kafangcal no nito’eto’an i matini. Anini sato i, matiya ho ko kasalongan koni a limecedan.

’Aloman ko kicicka no yincomin i Taywan. Ira ca Yosifu Kacaw, ci Siki Sufin, ci Reretan, ci Pawawalang. Mipali’ayaw cangra a mikerid to kafalic ato sakacakat no kicic i Taywan.

O sowal ni Hwan-tu-soy, “Itini tona sera masofoc, olahen no mita kona sera.” saan. Kalimelaaw no mita kona sera ato ka’aloman ko kasafinacadan ato kadofah no serangawan i Taywan.

站在蚌殼中的少女

被稱為台灣維納斯的雕像「甘露水」。少女從巨大蚌殼內現身。手放在左右兩片蚌殼、雙腳交叉站立。三枚小螺貝在腳旁。少女抬頭仰望，彷彿看見黑夜裡的光，也讓我們看見純潔的心。

黃土水小時候喜歡去看師傅雕刻神像。笨重的木頭逐漸露出帽子、頭、身軀、服飾、手、腳、座椅、臉。他心想，長大要當雕刻師傅。他到日本留學讀藝術。才能、努力超越同學。從早到晚，專心一志，獨自在宿舍雕刻。「你是個笨蛋啊！」同學嘲笑他，但他沒有放心上。1921 年在帝國展覽會，「甘露水」獲得大獎。

1958 年被人棄置在台中火車站。不僅如此，因為赤身裸體，還被人以墨汁弄髒。令人痛心！

幸好有張鴻標醫師藏在倉庫。還有日本專家森純一努力、細心地刷洗汙穢。現在才能再次看到這麼優秀的作品。如今，這位少女依然美麗無比。

台灣有很多的原住民藝術家。優席夫・卡照、希巨・蘇飛、磊勒丹・巴瓦瓦隆，引領藝術變化與進步。

黃土水曾說：「生於此土地，便愛上該土地。」讓我們珍惜土地、多元族群和豐富的文化。